

Posudek bakalářské práce JANY JARKOVSKÉ

Italské gerundium a jeho české ekvivalenty v paralelním korpusu

FFUK, Ústav románských studií

Práce Jany Jarkovské je další v pořadí z těch, které využívají paralelního česko-italského korpusu ke konfrontaci obou jazyků. Autorka zvolila gerundium, kterému funkčně nejbližší odpovídá český přechodník, ten má však mimo jiné proti italskému gerundiu daleko knižnější charakter a jeho výskyt v současné češtině je takřka mizivý. Proto je zřejmé, že české ekvivalenty pokryjí širší škálu prostředků a výzkum může dospět k zajímavým zjištěním.

Diplomantka postupuje velmi systematicky. Nejprve nás uvádí do problematiky gerundia, zmiňuje se o jeho využití v perifrastických vazbách (které pak v práci sice registruje, logicky je však do konfrontace nezahrnuje), nastiňuje stručnou klasifikaci jeho typů v implicitních vedlejších větách (vychází z *Nuova grammatica italiana* autorů Salviho a Vanelliové) a vypočítává několik možností, jak lze gerundium převádět do češtiny podle *Mluvnice italštiny* S. Hamplové. Promyšlené a velmi důkladně provedené je pak zúžení korpusového materiálu na subkorpus z textů Itala Calvina, které vykazují nejvyšší míru průniku použitých gerundií s dvaceti nejfrekventovanějšími v celém korpusu. Stejně precizně autorka pokračuje i v další analýze. V ústřední, 3. kapitole řadí gerundia z Calvinových textů sestupně podle četnosti výskytu do přehledných tabulek, paralelně uvádí italský úryvek a jeho český překlad a přidává gramatickou charakteristiku prostředku, kterým je gerundiální tvar převeden. V další, v pořadí 4. kapitole třídí zkoumaná gerundia podle typologie, kterou zvolila v úvodu. V posledních dvou kapitolách autorka podává přehled typologie překladů gerundia do češtiny a pokouší se ověřit, do jaké míry typ gerundia podmiňuje volbu českého převodu. Následuje ještě stručné shrnutí, obligátní resumé ve třech verzích a krátký soupis literatury.

Bakalářskou práci Jany Jarkovské považuji za velmi zdařilou. Po mém soudu nemá slabiny, oceňuji na ní jak jasné vymezení problematiky po metodické i věcné stránce, důkladné a velmi přehledné zpracování, tak kultivovaný jazyk bez chyb a pěknou grafickou úpravu (změnil bych jedině: italské výrazy v českém textu by bylo vhodné odlišit v písmu, nejlépe kurzivou). Výklad je stručný a koncizní, protože podstata sdělení je především v inteligentně a přehledně sestavených tabulkách. Sympatické je, že autorka sama chápe práci jako možné východisko pro další zkoumání, které by patrně bylo třeba provést na rozsáhlejšího materiálu.

Dovolím si jen několik poznámek k drobnostem:

s. 24 (1.11) – jde o větu souřadnou v poměru slučovací, nikoli podřadnou

33 (2.20) – *essendo... fissate* není gerundium složené

72 – spojení „na sémantickém významu“ je pleonasmus

73 – „V příkladech 4.7 a 4.6... používá překladatel jakousi elipsu“ – domnívám se, že v položce 4.6 (*andando - cválaje*) překladatel text jen domýšlí, a to ne zcela správně, mimo intenci originálu; příklad 4.7 (*arrivare andando - dojít*) je pěknou ukázkou, jak účinku analytického vyjádření dvěma slovesy v italštině může čeština dosáhnout morfologicky v jednom slovese – prefixací.

V italském resumé se vyskytují nesprávné přeložkové vazby (*Ho provato di classificare... di definire* místo náležitého *a classificare...; le scelte... obbediscono piuttosto la logica e la fluenza, správně alla logica...*).

Na celkovém vyznění práce těchto pár detailů nic nemění. Je mi potěšením doporučit bakalářskou práci Jany Jarkovské k obhajobě a navrhuji pro ni hodnocení výborně.

V Praze 5. 9. 21012

Mgr. Jiří Špaček
oponent bakalářské práce

